



ЕКОНОМІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ВИРОБНИЧИМИ СИСТЕМАМИ

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	<i>Перший (бакалаврський)</i>
Галузь знань	05 Соціальні і поведінкові науки
Спеціальність	<i>051 «Економіка»</i>
Освітня програма	<i>Економіка і бізнес</i>
Статус дисципліни	<i>Вибіркова</i>
Форма навчання	<i>очна(денна)/дистанційна/змішана</i>
Рік підготовки, семестр	<i>III курс, осінній семестр</i>
Обсяг дисципліни	<i>4 кредити/120 годин</i>
Семестровий контроль/ контрольні заходи	<i>Залік/модульна контрольна робота/розрахункова робота, календарні контролю</i>
Розклад занять	<i>roz.kpi.ua</i>
Мова викладання	<i>Українська</i>
Інформація про керівника курсу / викладачів	Лектор: Кожемяченко Ольга Олександрівна, koolga@ukr.net , +38(050)4413901 Практичні: Кожемяченко Ольга Олександрівна, koolga@ukr.net , +38(050)4413901
Розміщення курсу	Кампус КПІ, https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/48106/1/konspekt_org_vyrob.pdf

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

*Навчальна дисципліна «Економічне управління виробничими системами» формує у слухачів розуміння виробничої системи, як чинника стійкості бізнесу. Дисципліна висвітлює такі питання, як принципи формування, структурування виробничої системи, оцінки ефективності елементів виробничої системи, їх синергію і вплив з метою прийняття правильних управлінських рішень. **Предметом дисципліни** є економічне управління, його інструментарій і методи впливу як запорука високих економічних результатів підприємницької діяльності.*

Викладання навчальної дисципліни орієнтоване на формування у студентів таких компетентностей:

ЗК 3. *Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.*

ЗК 4. *Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.*

✓ *Здатність застосовувати системний аналіз до оцінки ефективності діяльності економічної системи.*

✓ *Здатність застосовувати комп'ютерні технології для вирішення економічних завдань, аналізу інформації.*

*Вивчення дисципліни дозволить сформувати у студента такі **програмні результати навчання**:*

✓ *використовувати відпрацьовані методики розрахунків для оцінки ефективності економічних методів управління виробничими системами.*

✓ *володіння програмою EXCEL для табличних розрахунків, графічної подачі отриманих результатів, моделювання процесів в сфері економічного управління виробничими системами.*

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Пререквізити: «Економіка підприємства».

Постреквізити: «Управління витратами».

3. Зміст навчальної дисципліни

Розділ 1. Теоретичний базис економічного управління виробничими системами. Тема 1.1. Виробнича система: сутність, елементи, механізм взаємодії. Тема 1.2. Інструменти економічного управління виробничими системами. Тема 1.3. Виробнича система в регульованому ринку.

Розділ 2. Елементи виробничої системи. Тема 2.1. Виробнича діяльність підприємства. Тема 2.2. Організаційна структура виробничої системи. Тема 2.3. Персонал підприємства. Тема 2.4. Допоміжні та обслуговуючі виробництва як елемент виробничої структури.

Розділ 3. Взаємодія системи із зовнішнім середовищем. Тема 3.1. Елементи входу виробничої системи (забезпечення). Тема 3.2. Елементи виходу виробничої системи (споживання) Тема 3.3. Формування ефективних зворотних зв'язків виробничої системи.

Розділ 4. Методи економічного управління виробничими системами. Тема 4.1. Управління виробничими системами за умов виробничих змін. Тема 4.2. Установчо-правові зміни як метод управління виробничими системами. Тема 4.3. Виробнича система в умовах призупинення діяльності і ліквідації виробництва.

4. Навчальні матеріали та ресурси

Базова:

1. Організація виробництва: курс лекцій для студентів: галузь знань 05 «Соціальні і поведінкові науки» освітнього ступеня «Бакалавр» в електронному вигляді; Ухвалено методичною радою КПІ ім. Ігоря Сікорського, протокол № 7 від 13.05.2021 р. - 202 с.

2. Організація виробництва: Підручник. / За ред. проф. П.В. Круша. – К.: Каравела; 2017. – 415 с.

Допоміжна:

1. ДСТУ 2960-94 Організація промислового виробництва.

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Методи навчання і форми оцінювання

Викладання та опанування освітньої компоненти ґрунтується на таких методах навчання:

основні методи навчання: лекції, практичні заняття, консультації, написання модульної контрольної роботи, індивідуальне завдання у вигляді розрахункової роботи, робота з навчально-методичною літературою і інформаційними ресурсами;

загальні методи навчання: проблемного викладу, інформаційно-рецептивний, проблемно-пошуковий;

спеціальні методи навчання: робота в малих групах, методи вирішення творчих завдань, аналітичні завдання, презентації, дискусія.

Опанування здобувачами ВО (далі здобувачі) дисципліни передбачає вивчення теоретичного матеріалу, який розглядається на лекціях та пропонується для самостійної підготовки. Знання теоретичного матеріалу кожної теми перевіряється шляхом тестування. На практичних заняттях розв'язуються практичні задачі, проводяться навчальні дебати, модульна контрольна робота. Під час навчального процесу застосовуються інформаційно-комунікаційні технології, що забезпечують проблемно-дослідницький характер процесу навчання та активізацію самостійної роботи студентів (електронні

презентації до лекційних занять, використання аудіо-, відео-підтримки навчальних занять), доповнення традиційних навчальних занять засобами взаємодії на основі мережевих комунікаційних можливостей (інтернет-лекції в форматі лекцій-конференцій, інтернет-семінари під час дистанційного навчання).

Відповідність програмних результатів, методів навчання і форм оцінювання.

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
використовувати відпрацьовані методики розрахунків для оцінки ефективності економічних методів управління виробничими системами.	Лекції, практичні заняття, консультації, написання модульної контрольної роботи, індивідуальне завдання у вигляді розрахункової роботи, робота з навчально-методичною літературою і інформаційними ресурсами.	Рейтингова система оцінювання, яка передбачає накопичення балів за: тести, модульну контрольну роботу, розрахункову роботу.
володіння програмою EXCEL для табличних розрахунків, графічної подачі отриманих результатів, моделювання процесів в сфері економічного управління виробничими системами.	Загальні методи навчання: проблемного викладу, інтерактивний, проблемно-пошуковий. Спеціальні методи навчання: презентації, аналітична доповідь, дискусія, індивідуальні навчально-дослідницькі завдання	Підсумковий контроль – залік.

Тематика та структурно-логічна побудова курсу

Навчальним планом передбачено проведення 36 годин лекцій та 36 годин практичних занять, модульний контроль.

Тиждень навчання	Назва розділів, тем	Розподіл годин			Опис занять	Навчальна діяльність та оцінювання
		Л	Пр	СР		
Розділ 1. Теоретичний базис економічного управління виробничими системами.						
1	Тема 1.1. Виробнича система: сутність, елементи, механізм взаємодії.	2	-	1	Л: Виробнича система: сутність, елементи, механізм взаємодії.	Н: тестування. О: індивідуальне
2	Тема 1.2. Інструменти економічного управління виробничими системами.	2	-	1	Л: Інструменти економічного управління виробничими системами.	Н: тестування О: індивідуальне
3	Тема 1.3. Виробнича система в регульованому ринку.	2	2	5	Л: Організація діяльності підприємства і зовнішнє середовище. Пр: Метод порівняльного аналізу. Порівняння методів регулювання діяльності підприємств в різних країнах	Н: тестування, аналітичні завдання. О: індивідуальне
Розділ 2. Елементи виробничої системи.						
4-5	Тема 2.1. Виробнича діяльність підприємства.	4	4	9	Л: Виробнича діяльність підприємства (4) Пр: Організація виробничої діяльності в часі (4)	Н: тестування, аналітичні завдання. О: індивідуальне
6	Тема 2.2. Організаційна структура виробничої системи.	2	-	1	Л: Організаційна структура виробничої системи..	Н: тестування, О: індивідуальне
7-8	Тема 2.3. Персонал підприємства	4	2	5	Л: Персонал підприємства. (4) Пр: економічне управління персоналом	Н: тестування. аналітичні завдання. О: індивідуальне
8	МКР		2	4		

Розділ 3. Взаємодія системи із зовнішнім середовищем.						
9-10	Тема 3.1. Елементи входу виробничої системи (забезпечення).	4	2	9	Л: Елементи входу виробничої системи (забезпечення). (4) Пр: Метод моніторингу. Обрання постачальників. Оцінка інфраструктури. Бальна оцінка. (4)	Н: тестування аналітичні завдання. О: індивідуальне
11-12	Тема 3.2. Елементи виходу виробничої системи (споживання)	4	2	5	Л: Елементи виходу виробничої системи (споживання). Пр: Сервісне виробництво. Метод моніторингу.	Н: тестування аналітичні завдання. О: індивідуальне
13-14	Тема 3.3. Формування ефективних зворотних зв'язків виробничої системи.	4	-	2	Л: Формування ефективних зворотних зв'язків виробничої системи. (4).	Н: тестування, О: індивідуальне
Розділ 4. Методи економічного управління виробничими системами.						
15-16	Тема 4.1. Управління виробничими системами за умов виробничих змін.	4	-	1	Л: Управління виробничими системами за умов виробничих змін	Н: тестування, О: індивідуальне
17	Тема 4.2. Установчо-правові зміни як метод управління виробничими системами.	2	-	1	Л: Установчо-правові зміни як метод управління виробничими системами.	Н: тестування, О: індивідуальне
18	Тема 4.3. Виробнича система в умовах призупинення діяльності і ліквідації виробництва.	2	-	1	Л: Виробнича система в умовах призупинення діяльності і ліквідації виробництва	Н: тестування, О: індивідуальне
	Розрахункова робота		2	15		
	Залік		2	6		
Всього		36	18	66		

Примітка: Л – лекції, Пр – практичне заняття, Н – навчальна діяльність, О – оцінювання.

6. Самостійна робота здобувача вищої освіти

Самостійна робота здобувачів передбачає самостійне опрацювання додаткових матеріалів курсу, підготовку тестових завдань, , модульної контрольної роботи, розрахункової роботи та підготовку до складання заліку. Обсяги часу на виконання самостійної роботи становлять 66 год.

Тиждень навчання	Тема	Завдання	Обсяг годин
Розділ 1. Теоретичний базис економічного управління виробничими системами.			
1	Тема 1.1. Виробнича система: сутність, елементи, механізм взаємодії.	Підготовка до тестування	1
2	Тема 1.2. Інструменти економічного управління виробничими системами.	Підготовка до тестування	1
3	Тема 1.3. Виробнича система в регульованому ринку.	Підготовка до тестування	5
Розділ 2. Організаційна діяльність на етапі конструювання бізнесу.			
4-5	Тема 2.1. Виробнича діяльність підприємства.	Підготовка до тестування, опрацювання практичних завдань	9
6	Тема 2.2. Організаційна структура виробничої системи.	Підготовка до тестування	1
7-8	Тема 2.3. Персонал підприємства	Підготовка до тестування, опрацювання практичних завдань	5
9	МКР	Підготовка до МКР	4
Розділ 3. Взаємодія системи із зовнішнім середовищем.			

9-10	Тема 3.1. Елементи входу виробничої системи (забезпечення).	Підготовка до тестування, опрацювання практичних завдань	9
11-12	Тема 3.2. Елементи виходу виробничої системи (споживання)	Підготовка до тестування, опрацювання практичних завдань	5
13-14	Тема 3.3. Формування ефективних зворотних зв'язків виробничої системи.	Підготовка до тестування	2
9-10	Тема 3.1. Елементи входу виробничої системи (забезпечення).	Підготовка до тестування	9
Розділ 4. Методи економічного управління виробничими системами.			
16	Тема 4.1. Управління виробничими системами за умов виробничих змін.	Підготовка до тестування	1
17	Тема 4.2. Установчо-правові зміни як метод управління виробничими системами.	Підготовка до тестування	1
18	Тема 4.3. Виробнича система в умовах призупинення діяльності і ліквідації виробництва.	Підготовка до тестування	1
	Розрахункова робота	Підготовка, захист РР	15
	Залік	Підготовка до заліку	6
Всього			66

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Відвідування занять та поведінка на заняттях. Відвідування лекцій та практичних занять є вільним, бали за присутність на лекціях та практикумах не додаються, але вагома частина рейтингу здобувача формується через активну участь на лекціях та виконання і захист комп'ютерних практикумів. Тому пропуск лекцій та практикумів не дає можливість отримати достатню кількість балів у семестровий рейтинг. На заняттях здобувачу дозволяється користуватись інтерактивними засобами навчання, в т. ч. виходити в інтернет із метою пошуку навчальної або довідкової інформації, якщо це передбачено тематикою завдання. Активність здобувача на заняттях, його готовність до дискусій та участь в обговоренні навчальних питань може бути оцінена заохочувальними балами на розсуд викладача. За умов дистанційного обмеження лекції проводяться у форматі лекцій-конференцій.

Заохочувальні та штрафні бали. Активність здобувача на заняттях, його готовність до дискусій та участь в обговоренні навчальних питань може бути оцінена заохочувальними балами відповідно до рейтингової системи оцінювання. Заохочувальні бали здобувач також може отримати за поглиблене вивчення окремих тем курсу, що може бути представлене у вигляді наукових тез, наукової статті, есе, презентації тощо, при умові попереднього узгодження з викладачем; за участь у студентських олімпіадах та конкурсах наукових робіт згідно тематики курсу. Штрафні бали з дисципліни не передбачаються.

Захист індивідуального семестрового завдання передбачено у вигляді стислої доповіді за виконаним завданням, та відповідей на запитання. За форс-мажорних обставин, що зумовили нестачу часу, індивідуальне семестрове завдання зараховується за результатами представленої готової роботи та із урахуванням відповідей на запитання викладача щодо виконаної роботи, поставлених в індивідуальному порядку.

Пропущені контрольні заходи. Якщо контрольні заходи пропущені з поважних причин (хвороба або вагомій життєвій обставині), здобувачу надається можливість додатково скласти контрольне завдання протягом найближчого часу. В разі порушення термінів і невиконання завдань з неповажних причин, здобувач, який не набрав 40 балів під час семестру, не допускається до складання екзамену в основну сесію. Детальніше за посиланням: <https://kpi.ua/files/n3277.pdf>

Процедура оскарження результатів контрольних заходів. Здобувачі мають можливість підняти будь-яке питання, яке стосується процедури контрольних заходів та мають право оскаржити результати контрольних заходів, але обов'язково аргументовано, пояснивши з яким критерієм не погоджуються відповідно до оціночного листа та/або зауважень.

Академічна доброчесність. Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Норми етичної поведінки. Норми етичної поведінки здобувачів і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Позааудиторні заняття. В межах вивчення навчальної дисципліни за бажанням здобувача передбачається участь в олімпіадах, конференціях, форумах, круглих столах, написанні статей тощо.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Оцінювання передбачає застосування рейтингової системи другого типу згідно Положення про систему оцінювання результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (PCO-1) (<https://osvita.kpi.ua/node/37>). Максимальний сумарний рейтинг за курс – 100 балів. Нижня межа позитивного оцінювання кожного контрольного заходу складає 60% від його рейтингового балу.

Стартовий рейтинг (протягом семестру) включає бали, які здобувач вищої освіти отримує за: виконання завдань по практичним заняттям; відповіді; виконання модульної контрольної роботи; виконання розрахункової роботи.

Контрольні заходи та критерії їх оцінювання

8.1. Поточний контроль

8.1.1. Підготовка до лекції-конференції. (тах 18 балів – 18 лекцій – 1 балу за кожну лекцію)

За умов дистанційних обмежень лекції проводяться в форматі лекцій-конференцій. Такий формат може бути реалізований за традиційних умов навчання. Для підготовки здійснюється робота в мінігрупах. За виступ на лекціях за заданою тематикою всі учасники мінігрупи отримують питання для підготовки. Оцінювання здійснюється за такими критеріями:

- 1 бал, питання розкрито повністю, зроблено презентацію, дотримано таймінг;

- 0,75 балу не виконано одне з умов отримання максимального балу;

- 0,5 балу питання розкрито але немає презентації, не дотримано таймінг.

8.1.2. Тестування (тах 36 балів – 18 тестів по 2-му балу кожний).

За результатами опрацювання лекційного матеріалу проводиться **тестування** (18 тестів після кожної лекції), яке оцінюється у 2 бал. Кожний тест містить 10 питань. Вага правильної відповіді -0,2. Відповідно за тест можна отримати балі в діапазоні від 2 (10 відповідей правильні) до 0 (жодної правильної відповіді).

8.1.3. Модульна контрольна робота (тах 22 балів)

Модульна контрольна робота оцінюється за такими критеріями:

– «відмінно» – повна відповідь (не менше 90 % потрібної інформації) – 20..22 балів;

– «добре» – достатньо повна відповідь (не менше 75 % потрібної інформації) або повна відповідь з незначними неточностями –17..19 балів;

– «задовільно» – неповна відповідь (не менше 60 % потрібної інформації) та незначні помилки – 13..16 балів;

– «незадовільно» – відповідь не відповідає вимогам до «задовільно» – 0..12 балів.

Результат контрольного заходу для здобувача, який не з'явився на нього, оцінюється нульовим балом.

8.1.4. Розрахункова робота (тах 24 балів).

Розрахунок балів за виконання розрахункової роботи:

23-24 балів - розрахункову роботу виконано у повному обсязі з належним аналізом та обґрунтуванням отриманих даних;

22-23 балів - розрахункову роботу виконано у повному обсязі з незначними помилками, які суттєво не впливають на її результат;

18-21 балів - розрахункову роботу виконано з помилками, які мають вплив на її результат, обґрунтування та висновки;

14-17 балів - розрахункову роботу виконано не у повному обсязі, є грубі помилки у розрахунках, отримані дані не обґрунтовано;

0 балів - розрахункову роботу не зараховано, наявний плагіат, дублювання з іншими роботами або розрахункову роботу не виконано

8.2. Календарний контроль.

Календарний контроль проводиться двічі на семестр.

7 тиждень - Умова отримання атестації: поточний рейтинг не менше 15 балів. Складено модульну контрольну роботу – частину 1, отримано завдання з розрахункової роботи, виконано не менше ніж 40 % з обсягу завдань;

14 тиждень - Умова отримання атестації: поточний рейтинг не менше 25 балів. Складено модульну контрольну роботу – частину 2 виконано розрахункову роботу та подано її на перевірку.

8.3. Семестровий контроль (залік).

Умовою допуску до заліку є виконання навчальних завдань, розрахункової роботи та модульної контрольної роботи. Залік отримується здобувачем без додаткових випробувань, якщо сума набраних балів не менша за 60. Здобувач, який у семестрі отримав більше 60 балів, але бажає підвищити свій результат, може взяти участь у заліковій контрольній роботі. У цьому разі остаточний результат складається із балів, що отримані на заліковій контрольній роботі. Здобувачі, які виконали всі умови допуску до заліку та мають рейтингову оцінку менше 60 балів складають залікову контрольну роботу. Остаточний результат складається із балів, що отримані на заліковій контрольній роботі та виконання розрахункової роботи. Залікова контрольна робота проводиться на останньому за розкладом занятті з дисципліни.

Заліковий білет містить чотири завдання, які оцінюються у 76 балів.

Кожне запитання оцінюється з 19 балів за такими критеріями:

- «відмінно» – повна відповідь (не менше 90% потрібної інформації), надані відповідні обґрунтування та особистий погляд – 17 - 19 балів;
- «добре» – достатньо повна відповідь (не менше 75% потрібної інформації), що виконана згідно з вимогами до рівня «умінь», або незначні неточності) – 14...16 балів;
- «задовільно» – неповна відповідь (не менше 60% потрібної інформації, що виконана згідно з вимогами до «стереотипного» рівня та деякі помилки) – 11...13 балів;
- «незадовільно» – незадовільна відповідь – 0 балів.

Максимальний бал за курс – 100 балів.

Відповідність рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

Кількість балів	Оцінка
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску	Не допущено

9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

Перелік питань, які виносяться на семестровий контроль розміщено у дистанційному курсі. Методичні вказівки до виконання індивідуального завдання містяться у Навчально-методичному комплексі дисципліни, що розміщено в Електронному архіві наукових та освітніх матеріалів КПІ ім. Ігоря Сікорського (ela.kpi.ua).

У рейтинг здобувача можуть бути зараховані сертифікати проходження очних або дистанційних курсів за тематикою курсу на платформах *Prometheus* та *Coursera*.

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено старший викладач кафедри економіки і підприємництва, к. е. н., доц. Кожемяченко О.О,

Ухвалено кафедрою економіки і підприємництва (протокол № 22 від 18.06.2024 р.)

Погоджено Методичною комісією факультету менеджменту та маркетингу (протокол № 10 від 24.06.2024 р.)